

ירושלים, ט"ו בטבת תשפ"ב
19 בדצמבר 2021
21LM4308

פיקוח על הבנקים
לשכת המפקח

לכבוד
מנכ"ל התאגידים הבנקאיים

שלום רב,

הנדון: מניית שיקים ללא כיסוי לצורך משלוח התראה ללקוח

חוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981 (להלן: החוק) קובע בסעיף 2(א1) כי "סורבו שיקים בחשבון במספר שנקבע בתקנות, ישלח הבנק התראה... הכל כפי שנקבע בתקנות". תקנות 6 ו-7 לתקנות שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981 (להלן: התקנות) קובעות כי במקרה שבו סורבו בחשבון חמישה שיקים מסיבת "אין כיסוי מספיק", ישלח הבנק התראה לבעל החשבון, למיופה הכח ולמורשה החתימה בחשבון. במסגרת ההתראה יש לידע את הלקוח על כך שאם יתמלאו התנאים שקבועים בסעיף 2(א) לחוק, דהיינו, יסורבו חמישה שיקים נוספים ללא כיסוי, טרם חלוף 12 חודשים ממועד סירוב השיק המוקדם ביותר ברשימה, תוטל הגבלה על הלקוח ועל החשבון.

בעקבות שאלות שהתקבלו במדור חשבונות מוגבלים ובדיקה שנעשתה מול המערכת הבנקאית, הריני להביא לידיעתכם את עמדת בנק ישראל לעניין יישום חובת משלוח ההתראה ללקוח על פי סעיף 2(א1) לחוק:

בכל מקרה בו המנייה יורדת מתחת לסף שנקבע בתקנות, למשל בעקבות גריעת שיקים או עקב "התיישנות" שיק ברשימה (מעל 12 חודשים), כאשר לאחר מכן סורבו בחשבון שיקים נוספים, הרי שיש לבדוק האם שבים ומתקיימים התנאים שנקבעו בחוק ובתקנות לעניין חובת משלוח התראה עדכנית. ככל והתנאים האמורים מתקיימים, יש לשלוח ללקוח התראה נוספת בעניין.

עמדתנו בעניין זה מתבססת על תכלית חובת משלוח ההתראה לפי החוק, אשר נועדה להעלות את מודעות הלקוח לכך שגדל הסיכון כי תוטל עליו הגבלה לפי החוק אם לא ישנה את התנהלותו, ולעודד שינוי התנהגות מצדו, על מנת להימנע מהגבלה.

עוד בעניין משלוח ההתראה ללקוח, נציין כי החובה להמתין חמישה עשר ימים בין הסירוב הראשון לסירוב האחרון חלה על מניית שיקים לצורך הטלת הגבלה בלבד (לא קיימת תקופת המתנה מקבילה בין שיקים לעניין משלוח התראה).

ככל שמערכות המידע המשרתות את תהליך הטלת ההגבלות בבנק שלכם אינן מוגדרות באופן המתואר בעמדתנו, הנכם נדרשים לפעול להתאמתן לאמור לעיל, מעתה ואילך.

בכבוד רב,

יאיר אבידן
המפקח על הבנקים